

Handläggare

Annika Westin

0152-29664

Socialnämnden

Delår 1 2023 verksamhetsrapport socialnämnden

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att

1. godkänna delårsrapport 1 socialnämnden 2023, daterad 2023-05-22

Beskrivning av ärendet

Enligt Strängnäs kommuns mål- och resultatstyrning ska nämnden följa upp verksamhetsmål och ekonomi. Delårsrapport 1 omfattar perioden 1 januari till 30 april 2023 och redovisas med helårsprognos för 2023 avseende ekonomi och verksamhetsmål.

Vid befarat underskott ska en åtgärdsplan presenteras. En åtgärdsplan ska redovisa hur och när ett negativt resultat ska återställas. Nämnden beslutar om vilka åtgärder som ska vidtas och rapporterar vidare till kommunstyrelsen. Återkoppling och avstämning av åtgärdernas effekt sker sedan till nämnden och kommunstyrelsen i samband med månadsrapporteringen tills nämnden har en budget i balans.

Socialnämnden redovisade per sista april en negativ avvikelse med 6,6 miljoner kronor och prognostiserar med ett underskott på totalt 16,3 miljoner kronor vid årets slut. Underskottet i utfall och prognos förklaras främst av att hemtjänstens egen regi har haft högre kostnader än beslutad ersättningsnivå samt att det inom myndighet har varit höga kostnader för inhyrd personal och institutionsplaceringar av barn och unga. Prognosen per sista april var försämrad med 1,8 miljoner kronor i förhållande till prognosen per sista mars vilket också beror på hemtjänstens och myndighets höga kostnader. Socialnämnden har börjat upprätta en åtgärdsplan för att komma till rätta med underskottet och har hittat åtgärder motsvarande 2,9 miljoner kronor.

Socialnämnden har hittills i år påbörjat och genomfört aktiviteter som bidrar till målen inom alla perspektiv och helårsprognosen är att fem av tio mål kan uppfyllas helt. Övriga fem mål bedöms kunna uppfyllas delvis.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Socialnämndens prognostiserade resultat och åtgärdsplan följs upp månadsvis.

Uppföljning

Beslutet följs upp inom ramen för den löpande ekonomiska uppföljningen.

Beslutsunderlag

Rapport, Delår 1 2023 Verksamhetsrapport Socialnämnden, 2023-05-22

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen för kännedom

Marjo Savelius
Socialchef

Annika Westin
Verksamhetscontroller

Carolina Eriksson
Ekonomicontroller

Socialnämnden

Delår 1 2023

2023-05-22

DELÅR 1 2023 VERKSAMHETSRAPPORT

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
Inledning.....	2
Sammanfattning	3
Måluppfyllelse.....	4
Perspektiv Invånare	4
Perspektiv Samhälle.....	7
Perspektiv Medarebetare.....	8
Perspektiv Ekonomi.....	9
Uppföljning - ekonomi	11
Ekonomisk analys	11
Driftredovisning per verksamhet	11
Kommentarer till resultat.....	12
Kommentarer till prognos.....	12
Kommentarer till nettokostnadsförändring	13
Ramprotokoll.....	14
Åtgärdsplan	15
Investeringsredovisning.....	17
Kommentarer till total budget och prognos.....	17
Kommentarer till årets utfall och årets helårsprognos innevarande år	17
Bilaga 1-Nyckeltal.....	18

Inledning

Socialnämndens verksamheter vänder sig till invånare i alla åldrar och livssituationer över årets alla dagar och dygnets alla timmar, och består av bistånd så som boende, hemtjänst, insatser till barn och unga, daglig verksamhet, social vägledning, bostadsanpassning, färdtjänst och hälso- och sjukvård i hemmet samt serviceinsatser så som stöd till familjer, personer med missbruksproblematik, psykisk ohälsa, stöd till de som utsätts för och begår våld i nära relation samt stöd till skolelever.

Den lagstiftning som styr socialnämndens ansvarsområde är Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), Föräldrabalken (FB), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Lag om bostadsanpassningsbidrag, Lag om färdtjänst (FtjL) samt Lag om riksfärdtjänst (RftjL).

Personer som vill ta del av bistånd kontaktar nämnden för att pröva sin rätt att få det man anser sig ha behov av. Alternativt tar del av de förebyggande insatser som nämnden tillhandahåller utan prövning. Därutöver ansvarar nämnden för tvångsåtgärder enligt LVU och LVM.

Socialnämnden är organiserad i sex verksamhetsområden, administration och digitalisering, individ och familjeomsorg, funktionshinderomsorg, hälso- och sjukvård myndighet samt äldreomsorg. Varje område har en verksamhetschef som tillsammans leder enheter med sina enhetschefer. Antal medarbetare i april var 1400 varav 900 av dessa är tillsvidareanställda. Av dessa är cirka 85 procent kvinnor och 15 procent män.

Nämndens delårsrapport omfattar en redogörelse för utveckling av verksamhet och ekonomi för perioden januari till april 2023. Prognos avseende måluppföljning samt budget presenteras. Som underlag används bland annat de nyckeltal som nämnden följer månad för månad samt en sammanställning av aktiviteter på enheterna, vilket utgör deras bidrag till nämndens måluppfyllelse.

Sammanfattning

Socialnämnden redovisade per sista april en negativ avvikelse med 6,6 miljoner kronor och prognostiserar med ett underskott på totalt 16,3 miljoner kronor vid årets slut.

Underskottet i utfall och prognos förklaras främst av att hemtjänstens egen regi har haft högre kostnader än beslutad ersättningsnivå samt att det inom myndighet har varit höga kostnader för inhyrd personal och institutionsplaceringar av barn och unga.

Prognosen per sista april var försämrad med 1,8 miljoner kronor i förhållande till prognosen per sista mars vilket också beror på hemtjänstens och myndighets höga kostnader. Socialnämnden har börjat upprätta en åtgärdsplan för att komma tillrätta med underskottet och har hittat åtgärder motsvarande 2,9 miljoner kronor.

Nämnden har även verksamheter som redovisade överskott för perioden och som vid årets slut beräknas generera ett överskott i förhållande till budget. Överskotten förklaras bland annat av lägre personalkostnader än budgeterat och av budgeterade buffertar som inte har fördelats ut till verksamhetsområdena.

Socialnämnden har hittills i år påbörjat och genomfört aktiviteter som bidrar till målen inom alla perspektiv och helårsprognosen är att fem av tio mål kan uppfyllas helt. Övriga fem mål bedöms kunna uppfyllas delvis.

Åtgärder för budget i balans och ökad måluppfyllelse pågår, vissa åtgärder kan komma att visa på resultat till delår två och andra åtgärder är av mer långsiktig karaktär.

Måluppfyllelse

Perspektiv Invånare

Socialnämndens mål: Ökat inflytande och delaktighet för invånare och brukare

Prognosen är att målet kommer att uppnås

Kontinuerligt förbättringsarbete för att ytterligare inkludera brukarna i sina genomförandeplaner pågår, vilket bidrar till ökad delaktighet över insatsernas utförande. Olika former och metoder för brukarmedverkan används, till exempel delaktighetsmodellen, där delaktighetslingor genomförts för att stärka målgruppens inflytande i sin vardag. Planering för 2023 års brukarundersökningar pågår och resultatet från 2022 års brukarundersökningar används som grund i förbättringsarbete.

Kontakt med medborgare sker via e-tjänster, e-post, telefon, digitala möten samt fysiska möten och hembesök. Innehållet på hemsidan uppdateras ständigt och läsbarheten på nämndens hemsida fortsätter att förbättras, cirka 70% är nu lättläst. *Se diagram 1.* För att ytterligare öka tillgängligheten över dygnet blir socialnämndens funktionsbrevlåda en väg in för invånare med målet att lättare få kontakt med rätt instanser. Säker digital kommunikation har implementerats för att öka säkerheten i kommunikationen.

Socialnämndens mål: Kommunens äldre ska ges stöd att fortsätta att leva sin valda livsstil

Prognosen är att målet kommer att uppnås

Rutin för fast omsorgskontakt är implementerad inom ordinärt boende vilket bidrar till trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg samt samordning för den enskilde. Från och med 1 juli 2023 får endast undersköterska vara fast omsorgskontakt och planering för att möta det nya kravet pågår.

Förbättringsarbete kring måltider och måltidsmiljö inom äldreomsorgens särskilda boenden i samverkan mellan socialkontoret och teknik- och servicekontoret har fortlöpt och dietisten samverkar med enheterna för att måltiden ska bli en trevlig stund för brukarna.

Utbildningsinsatsen gällande personcentrerat förhållningssätt individuellt eller i grupp fortgår vilket ökar medarbetarnas kunskap kring vikten av att bemöta personer utifrån unika förmågor, behov och förutsättningar.

Socialnämndens mål: Tidiga förebyggande insatser för barn, unga och familjer

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås

Samverkan och systematiskt arbete mellan flera enheter har startats för att bättre kunna samordna behov hos individer med flera alternativt komplexa behov.

Korttidsboendet Slussen för individanpassad eftervård har följts upp och utvärderats. Slussen är en viktig del i en boendekedja då det minskar risken för att klienter blir kvar längre på behandlingshem då bostadsfrågan är central för det fortsatta tillfrisknandet. Framåt ska den befintliga boendekedjan utökas för att ytterligare möta klienters behov.

Placeringar på Statens institutionsvård (SIS) har ökat till följd av kriminalitet bland barn och unga. Intern och extern samverkan är nödvändig för att tidigt med förebyggande insatser kunna fånga upp målgruppen barn och unga i riskzonen.

Samverkan mellan socialkontoret, utbildningskontoret och kultur- och fritidskontoret fortgår kring skolsociala stödteamet, vilket bidrar till öka skolnärvaro, minska droganvändning och kriminalitet. Samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid pågår i och med SSPF (skola socialtjänst polis fritid) samordning. Tidiga förebyggande insatser pågår även inom Öppna förskolan genom samverkan mellan socialkontoret, utbildningskontoret och regionen.

Under årets första kvartal har det utbetalade ekonomiska biståndet minskat, se *diagram 2*, och fler personer har lämnat försörjningsstöd till förmån för arbete eller studier, se *diagram 3* jämfört med samma tidsperiod 2022.

Socialnämndens mål: Funktionshindrade ska ha tillgång till bra och anpassade bostäder

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås

Byggnation av de planerade grupp- och servicebostäder pågår i samverkan med Strängnäs fastighets AB (SFAB), planerat inflyttningsdatum har skjutits upp vilket påverkar tillgången till platser och medför köp av externa boendeplatser. Planering för kommande behov behöver ske i samverkan för att kunna tillgodose ändamålsenliga bostäder framåt för socialnämndens målgrupper.

Daglig verksamhet och sysselsättning arbetar för att ställa om till ett mer digitalt arbetssätt, genom digital teknik väntas delaktighet och självständighet för brukarna inom daglig verksamhet öka.

Funktionshinderomsorgen samverkar horisontellt med fritidsenheten på teknik och servicekontoret kring att personer med funktionsnedsättning ska få större möjligheter att på samma villkor som övriga befolkningen delta i det idrottsliga föreningslivet och ges förutsättningar till mer rörelse.

Socialnämndens mål: Stärka hälso- och sjukvården och öka samarbetet mellan parterna i den nära vården

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås

I snitt har cirka 70 invånare per månad varit inskrivna på sjukhus och cirka 200 personer i ordinärt boende per månad har varit inskrivna i hemsjukvården för åtgärder av sjuksköterska.

Socialnämnden har deltagit i samverkan inom Sörmlands närvårdsstruktur. Bland annat genom samverkan med regionen kring att följa den länsgemensamma överenskommelsen om trygg hemgång och effektiv utskrivning från slutenvården, patienterna ska ha kortast möjliga väntetid för att komma hem och få insatser från kommunen. Strängnäs kommun hade under årets första kvartal en genomsnittlig väntetid på 0,31 dagar.

Utveckling av former för nära vård pågår bland annat genom stärkt teamarbete samt anställning av undersköterskor med bred medicinsk kompetens som stöd till legitimerad personal inom hälso- och sjukvården. Framåt behöver fler nya arbetssätt utformas för att möta framtidens behov av insatser och rätt användande av resurser.

Det kommunövergripande suicidpreventionsarbetet fortgår med representation från socialkontoret.

Perspektiv Samhälle

Socialnämndens mål: Synliggöra och motverka våld i nära relationer

Prognosen är att målet kommer att uppnås

För att öka medvetenheten om våld i nära relationer för medarbetarna fortsätter utbildningsinsatser löpande. Gruppverksamhet samt möjlighet till individuellt stöd finns för invånare (både vuxna och barn) som utsatts för eller bevittnat våld i nära relationer och stöd till de som begår våld i nära relationer kan ges. Kunskap kring hedersrelaterat våld finns inom kontoret.

Socialnämndens mål: Minimera verksamheternas negativa klimatpåverkan

Prognosen är att målet kommer att uppnås

Ökad digitaliseringen har minskat resande till förmån för digitala möten och utbildningar samt hemarbete vilket har minskat den negativa klimatpåverkan.

Nogsamhet vid beställningar beaktas och samåkning, miljörutter och teamindelning används för att minska bilanvändandet där det är möjligt. Översyn av alternativa fordon och transportsätt så som elbilar, mopedbilar och cyklar fortgår.

Medarbetare genomgår fortlöpande den kommunövergripande grundutbildningen kring agenda 2030, med syfte att medvetandegöra samt väcka tankar och idéer om hur alla medarbetare kan jobba för ett mer hållbart samhälle.

Perspektiv Medarbetare

Socialnämndens mål: Låg sjukfrånvaro hos medarbetarna

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås

Den totala sjukfrånvaron under mars var 10 procent (10 procent 2022). *Se diagram 4.*

Av den totala sjukfrånvaron utgjorde 35,1 procent (40,2 procent 2022)

långtidssjukfrånvaro, det vill säga hade pågått längre än 59 dagar. *Se diagram 5.*

Korttidssjukfrånvaron var 4,9 procent (4,9 procent 2022) *Se diagram 6.*

Aktivt arbete kring korttidsfrånvaro och rehabilitering för långtidssjukskrivna, med stöd av HR-avdelningen och företagshälsovården pågår. Nya prioriterade rehabiliteringsärenden tillkommer fortlöpande, utifrån sammanhängande sjukfrånvaro på mer än 59 dagar alternativt återkommande tillfällen av korttidssjukfrånvaro, och är föremål för aktivt rehabiliteringsarbete.

Arbetsgivare, medarbetare och arbetsmiljöombud samverkar enligt kommunövergripande rutin för systematiskt arbetsmiljöarbete. Arbetsmiljörisker och skador har anmälts i Informationssystem för arbetsmiljö i kommunerna (KIA) och följs upp.

Aktiviteter individuellt och i grupp genomförs för att förbättra arbetsmiljön, till exempel har medarbetare under våren deltagit i den kommunövergripande hälsosatsning Hälsokvarten, som ger övningar, stöd och kunskap för att stärka hälsan.

Socialnämndens mål: Utveckla det aktiva medarbetarskapet

Prognosen är att målet kommer att uppnås

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden hos de tillsvidareanställda är 96 procent.

Att rekrytera och behålla medarbetare är en viktig fråga och rekrytering av vissa yrkeskategorier så som legitimerad personal och socialsekreterare är särskilt sårbar.

Rätt kompetens är en grundläggande förutsättning för att kunna bedriva nämndens arbete och inhyrd personal har nyttjats för att täcka upp vakanser. En kompetensförsörjningsplan finns och ska under året revideras.

Förändrade arbetsätt samt arbete med att behålla medarbetare genom att vara en attraktiv arbetsgivare kommer att krävas för att möta behovet. Provet med att differentiera arbetsuppgifter pågår, det vill säga dela upp arbetet så att olika

personalgrupper utför olika arbetsuppgifter med syftet att använda kompetensen där den bäst behövs, vilket även kan bidra till att utvecklings- och karriärmöjligheter stimuleras och att medarbetare vill stanna kvar och vidareutvecklas i yrket.

Äldreomsorgslyftet, utbildning till undersköterskor, specialistundersköterskor samt språkombud pågår vilket ökar mängden utbildade medarbetare inom vård och omsorg.

Arbetsplatsträffar och facklig samverkan genomförs regelbundet och bidrar till delaktighet i arbetsmiljö, verksamhetsutveckling och aktivt medarbetarskap.

Perspektiv Ekonomi

Socialnämndens mål: Resurser används effektivt b.la genom det horisontella arbetet mellan nämnderna och verksamhetsutveckling sker med brukarfokus.

Prognosen är att målet delvis kommer att uppnås

Utvecklingsarbeten finns samlad i portföljprogrammet Project Companion för bättre struktur och överblick. En prioritering på utvecklingsarbeten har gjorts utifrån krav behov och resurser. Planering för upphandling av nytt verksamhets- och planeringssystem samt larm till särskilt boende och ordinärt boende har påbörjats.

Samverkan över nämnderna sker bland annat mellan socialkontoret, utbildningskontoret och kultur- och fritidskontoret kring skolsociala stödteamet, mellan socialkontoret och teknik- och servicekontoret gällande måltider och måltidsmiljöer inom äldreomsorgen, mellan socialkontoret och samhällsbyggnadskontoret gällande lokaler och byggbehov. Socialkontoret och hållbarhetsfunktionen samverkar gällande suicidpreventionsarbete och IT- och digitaliseringsavdelningen och socialkontoret kring digitaliseringsfrågor.

Socialnämnden deltar i samverkan inom Sörmlands närvårdsstruktur, Sveriges kommuner och regioner (SKR), Mälardalens universitet, Forskning och utveckling (FOU) i Sörmland samt intresseorganisationer.

Nämnden samarbetar även med företag som på uppdrag utför hemtjänst, tar emot placeringar av barn och vuxna samt med arbetsgivare i kommunen för utbyte mellan arbetssökande klienter och arbetsgivarnas arbetskraftsbehov.

Hemtjänsten fortsätter sitt arbetat för att få en effektivare organisation och planering med målet att få sin ekonomi i balans, och planering för avveckling av lagen om valfrihetssystemet (LOV) till förmån för upphandling av hemtjänst enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) pågår.

Institutionsplaceringar som inte går att verkställa i egen regi såsom bland annat missbruksvård samt boende och vård av barn har ökat. Arbete med att tillskapa fler öppenvårdsinsatser för att kunna arbeta förebyggande på hemmaplan för att minska placeringarna pågår.

De försenade byggnationerna av LSS-boenden har bidragit till högre kostnader än budgeterat för köp av externa boendeplatser, då beslut måste verkställas för att säkerställa brukares behov.

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd är fortsatt lågt och antalet individer med långvarigt ekonomiskt bistånd (ekonomiskt bistånd under minst 10 av de senaste 12 månaderna) har minskat jämfört med 2022.

Resultatet från Kostnad per brukare (KPB) och Kuben som genomfördes 2022 används nu som grund i utvecklingsarbete kring boendekarriär inom funktionshinderomsorgen, med målet att insatser ska vara på rätt nivå utifrån behov samt för att bättre kunna fördela områdets resurser.

Arbete med att se över taxor och avgifter pågår för att säkerställa att Strängnäs ligger likvärdighet med riket. Delegationsordningen genomgår en revidering och riktlinjer revideras och tillskapas med syfte att skapa bättre styrning mot insatser och budget i balans.

För att bibehålla kvalitet söks och nyttjas de statsbidrag som utlyses vilket bidrar till att finansiera pågående kvalitetshöjande arbete.

Uppföljning - ekonomi

Ekonomisk analys

Driftredovisning per verksamhet

	Utfall Jan - Apr 2023	Budget Jan - Apr 2023	Avvikelse Jan - Apr 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Prognos Avvikelse
Socialnämnden	-0.5	-0.7	0.2	-2.2	-2.2	0.0
Socialkontoret	-4.1	-10.0	5.9	-11.3	-29.8	18.5
Myndighet	-93.9	-83.3	-10.6	-281.1	-251.1	-30.0
Individ och familjeomsorg	-23.6	-27.3	3.7	-75.0	-80.3	5.2
Äldreomsorg	-97.0	-87.3	-9.7	-275.2	-255.2	-20.0
Hälsa- och Sjukvård	-26.7	-26.4	-0.3	-78.7	-78.0	-0.7
Funktionshinderomsorg	-44.6	-46.1	1.5	-126.5	-133.5	7.0
Administration och digitalisering SK	-7.9	-10.6	2.7	-27.3	-30.9	3.6
Socialnämnden	-	-291.8	-6.6	-877.3	-861.0	-16.3
	298.3					

Kommentarer till resultat

Driftredovisningen omfattar ett ekonomiskt utfall för januari till april per verksamhetsområde. Socialnämnden redovisade per sista april en negativ avvikelse med 6,6 miljoner kronor. Underskottet förklaras främst av att hemtjänstens egen regi har haft högre kostnader än beslutad ersättningsnivå samt att det inom myndighet har varit höga kostnader för inhyrd personal och institutionsplaceringar av barn och unga.

Nämnden har även verksamheter som redovisade överskott vilket bland annat kan förklaras av vakanta tjänster, lägre kostnader än budgeterat för trygghetslarm och ej uppstartad daglig verksamhet. Överskottet berodde även på budgeterade buffertar som inte har fördelats ut till respektive verksamhetsområde. Buffertarna är främst till för att täcka eventuella kostnadsökningar till följd av volymökningar samt ett prognostiserat underskott inom hemtjänsten.

Kommentarer till prognos

Socialnämndens helårsprognos är ett underskott på 16,3 miljoner kronor inklusive åtgärder på 2,9 miljoner kronor enligt åtgärdsplan, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 1,9 procent. Underskottet i helårsprognosen beror på att kostnaderna för köp av externa placeringar av barn, unga och vuxna förväntas fortsätta vara högre än budgeterat. Framförallt förväntas kostnaderna för placeringar av barn och unga på statens institutionsvård (SIS) fortsätta öka på grund av problematik med bland annat grov kriminalitet. Prognosen är dessutom försämrad sedan förra månaden vilket främst beror på att allt fler barn och unga placerats på statens institutionsvård (SIS).

Ytterligare förklaring till underskottet är att kostnaderna för inhyrd personal fortsatt förväntas vara höga. Socialsekreterare är svårrekryterade, framförallt har det varit svårt att rekrytera personal som ska arbeta med barn där särskilda behörighetskrav ställs vilket medför höga kostnader för inhyrd personal.

En ytterligare förklaring till underskottet i helårsprognosen är att kostnaderna för hemtjänstens egen regi är högre än beslutad ersättningsnivå. De höga kostnaderna förklaras bland annat av att brukarnas behov av insatser snabbt kan ändras vilket kräver en flexibilitet att kunna ställa om bemanningen för att parera nyinkomna och avbokade beslut. Sjukfrånvaron är fortsatt hög, vilket delvis beror på kvarstående pandemiregler. Högre administrativa kostnader i början av året grundar sig i en

omorganisation som innebar att personal från tre tidigare enheter delades upp på fyra enheter och den nya organisationen krävde ytterligare en enhetschef och en samordnare. Därutöver täcker inte uppräkningsnivån på 4,6 procent för 2023 de faktiska kostnadsökningarna.

Inom verksamhetsområdet finns verksamheter som prognostiserar med överskott. Dessa beror främst på de budgeterade buffertarna och vakanta tjänster men kan även förklaras av lägre kostnader för trygghetslarm inom särskilda boenden på grund av en avbruten upphandling samt av lägre kostnader för larm- och bevakning på grund av ett uppsagt avtal. Ytterligare förklaring är att det görs en kontinuerlig översyn av LSS-boendens nattbemanning som beräknas generera lägre personalkostnader då en samplanering för boendenas personal gör att färre vikarier behöver tillsättas.

Kommentarer till nettokostnadsförändring

	Utfall Jan - Apr 2023	Utfall Jan - Apr 2022	Utfall helår 2022	Prognos helår 2023
Socialnämnden	-298.3	-255.8	-790.5	-877.3

Tabellen visar nettokostnadsförändringen för socialnämndens verksamheter totalt under 2023 jämfört med samma period föregående år. För perioden januari till april 2023 var nettokostnaden 298,3 miljoner kronor vilket motsvarar 16,6 procent och är en ökning med 42,5 miljoner kronor jämfört med samma period föregående år. Ökningen kan framförallt förklaras av ökade kostnader för köp av huvudverksamhet vilket främst beror på fler och längre institutionsplaceringar av barn och unga. Ökningen mellan åren kan även förklaras av ökade kostnader för inhyrd personal. Till följd av det högre utfallet för perioden förväntas också utfallet vid årets slut att vara högre jämfört med föregående år. Kostnaderna för köp av externa placeringar prognostiseras fortsätta på samma nivå under hela 2023 men däremot förväntas köp av inhyrd personal att minska i takt med att vakanser tillsätts.

Ramprotokoll

Summa av Budget		
Kategori	Beslut	Summa
Flerårsplan 2023	KF 2022-12-12, § 281	857 300
Justering för ers till förtroendevalda	KF 2022-12-12, § 283	706
Justering avskrivningar och räntor	KF 2002-08-26, § 115	363
Hysesjustering	KF 2002-08-26, § 115	2 226
Löneprioritering 2023	KF 2002-08-26, § 115	377
Totalsumma		860 972

Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-12 om de ekonomiska ramarna för 2023–2025. Därefter har budgeten för 2023 justerats med ändrade ersättningar till förtroendevalda, löneprioriteringar, kompensation för avskrivningar och räntor på investeringar från 2022 samt ökade hyreskostnader för lokaler. Socialnämndens budgetram uppgår därmed till 861,0 miljoner kronor.

Åtgärdsplan

Åtgärdsplan för socialnämnden			2023		2024		Totalt 2023-2024	
Belopp i tkr	Datum (1)	Ansvarig (2)	Planerad årseffekt	Prognos/ utfall	Planerad årseffekt	Prognos/ utfall	Planerad effekt	Prognos/ utfall
Pågående åtgärder								
Förändrad nattbemanning inom funktionshinderomsorgen	2023-05-22	Verksamhetschef Funktionshinderomsorgen	-1 300					
Uppsagt avtal inom Administration och Digitalisering	2023-05-22	Verksamhetschef Administration och Digitalisering	-500				-500	0
Effektivare organisation kring samordnare inom hemtjänsten	2023-05-22	Tf verksamhetschef hemtjänst	-600		-1 200		-1 800	0
Vakanshållna tjänster	2023-05-22	Socialchef	-450				-450	0
Förslag till åtgärder								
Utvärdering digitala inköp		Tf verksamhetschef hemtjänst	-75		-1 300		-1 375	0
Summa årseffekt			-2 925	0	-2 500	0	-4 125	0

Helårsprognosen för socialnämnden är ett underskott på 16,3 miljoner kronor. Prognosen per sista april är försämrad med 1,8 miljoner kronor i förhållande till prognosen per sista mars till följd av ytterligare underskott i hemtjänstens egen regi på grund av högre kostnader än beslutad ersättningsnivå samt att det har varit fortsatt högre kostnader för institutionsplaceringar av barn och unga. Eftersom socialnämnden befarar ett underskott ska en åtgärdsplan upprättas och ovanstående tabell visar de hittills föreslagna åtgärderna för att nå en budget i balans. Sammanlagt uppskattas föreslagna åtgärder förbättra prognosen med 2,9 miljoner kronor. Nedan följer en förklaring till respektive föreslagen åtgärd.

Förändrad nattbemanning inom funktionshinderomsorgen

Nattbemanningen inom funktionshinderomsorgen har minskats efter en översyn av behov av insatser, till följd av resultatet från Kostnad per brukare och Kuben som genomfördes 2022.

Uppsagt avtal inom Administration och Digitalisering

Avtal för väktare har sagts upp, i stället kommer väktare nyttjas vid behov till planerade möten med behov av utökad säkerhet.

Effektivare organisation kring samordnare inom hemtjänsten

Hemtjänstens organisation gällande samordnare har setts över och funktionen vice samordnare har tagits bort.

Vakanshållna tjänster

Under pågående översyn av socialkontorets organisation vakanshålls verksamhetschefstjänst inom verksamhetsområdet myndighet, samt vakanta verksamhetsutvecklartjänster inom kontoret.

Utöver föreslagna åtgärder som redvisas i tabellen ovan pågår ytterligare insatser för budget i balans vilka beräknas få effekt under 2023 och 2024.

- Taxor och avgifter ses över för att säkerställa att Strängnäs ligger i likvärdighet med riket och beräknas skapa ökade intäkter.
- Egenavgifter för placeringar av barn, vuxna samt inom missbruk ska tas ut.
- Delegationsordningen genomgår en revidering och riktlinjer revideras och tillskapas med syfte att skapa bättre styrning mot insatser och budget i balans.
- För att bibehålla kvalitet söks och nyttjas de statsbidrag som utlyses vilket bidrar till att finansiera pågående kvalitetshöjande arbete.
- Kontoret är restriktiva gällande inköp, utbildning och konferenser och en effektivisering av kostnader för hjälpmedel och förbrukningsartiklar pågår.
- Hemtjänsten arbetar för en effektivare organisation genom planering och schemaläggning med målet att minska sitt underskott.
- Fler öppenvårdsinsatser tillskapas för att bättre kunna erbjuda förebyggande insatser på hemmaplan vilket kan minska behovet av att externplacera.
- Arbete med att säkra kompetensförsörjning för att minska beroendet till hyrpersonal samt åtgärder för att förbättra arbetsmiljö och minska sjukfrånvaro pågår, då hyrpersonal och sjukfrånvaro påverkar både arbetsmiljö, kontinuitet och kostnader.
- Intensifierat arbete med att få ned antal ärenden där kommunens totala kostnad för hemtjänst inte är rimlig i förhållande till kostnad för särskilt boende pågår.
- Verksamhetsområde funktionshinderomsorg och myndighet genomför gemensam planering för de nya boendena 2024 vilket innebär interna förflyttningar och i förekommande fall flytt till ordinärt boende.
- Projektanställning riktad mot ukrainska flyktingar har avslutats.

Om föreslagna samt planerade åtgärder inte får den effekt som önskas krävs ytterligare åtgärder i form av att exempelvis se över icke lagstadgade verksamheter.

Investeringsredovisning

	Utfall Jan - Apr 2023	Budget helår 2023	Återstår helår 2023	Prognos helår 2023	Beräknat utfall t.o.m. 2023	Total budget t.o.m. 2023	Beräknas återstå t.o.m. 2023
It- och digitalisering	0.2	-2.4	2.6	-2.4	-2.8	-2.5	-0.4
Maskiner och inventarier	-2.1	-7.7	5.4	-6.2	-6.2	-8.2	2.0
Summa Investeringar	-2.0	-10.1	8.0	-8.6	-9.0	-10.6	1.6

Kommentarer till total budget och prognos

Socialnämndens totala investeringsbudget för 2023 uppgår till 10,6 miljoner kronor. Av dessa har 0,5 miljoner kronor överförts från 2022 års investeringsbudget. De totala investeringskostnaderna fram till 2023 beräknas uppgå till ca 9,0 miljoner kronor vilket är 1,6 miljoner kronor lägre än budgeterat. Avvikelsen finns inom maskiner och inventarier och beror på fördröjningar i färdigställandet av boenden och verksamhetslokaler. Att iordningställandet av boenden och verksamhetslokaler fördröjts kan försvåra planeringen för kommande investeringsbehov ifall dessa investeringsmedel inte kan flyttas över till nästkommande år.

Kommentarer till årets utfall och årets helårsprognos innevarande år

Under perioden januari till april har socialnämnden investerat i en traktor, sängar samt liftmotorer och åkvagnar för ett sammanlagt värde på 2,0 miljoner kronor.

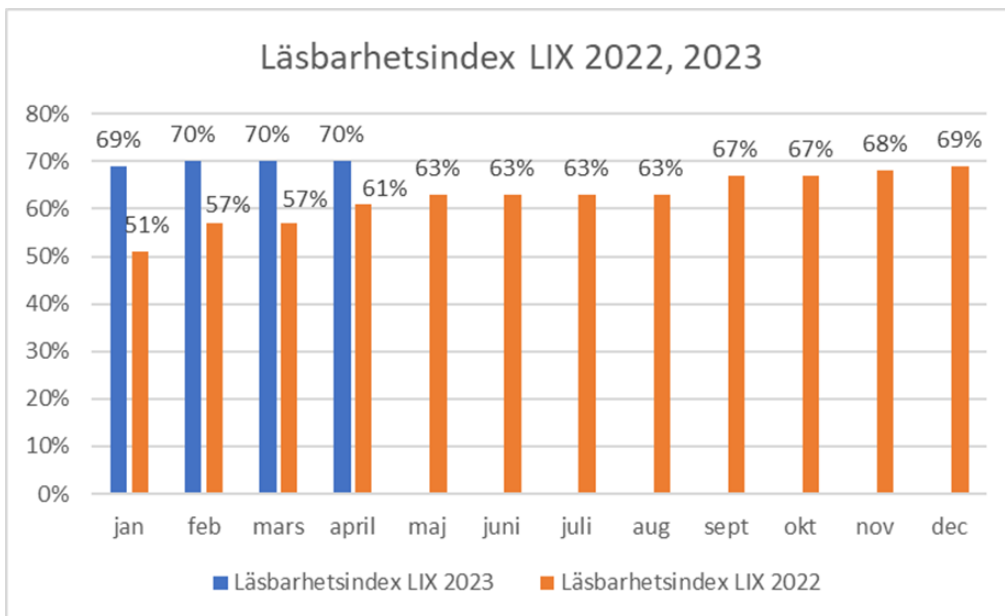
Den övervägande delen av investeringsbudgeten är främst planerad att användas till maskiner och inventarier och resterande investeringsmedel ska bland annat gå till sängar och madrasser, liftar, nyckelskåp och möbler till de särskilda boendena.

Prognosen för helåret är att 8,6 miljoner kronor kommer nyttjas vilket motsvarar en budgetavvikelse på 1,6 miljoner kronor. Anledningen till budgetavvikelsen är att verksamhetslokaler och boenden inte kommer att kunna färdigställas under 2023. I dessa 1,6 miljoner kronor ingår de 0,5 miljoner kronor som överfördes från 2022 års investeringsbudget, iordningställandet av verksamhetslokalen är fortfarande inte klar och beräknas inte stå färdig under 2023.

Bilaga 1-Nyckeltal

Diagram 1

Läsbarhetsindex (LIX)

Andelen av socialnämndens webbsidor som är lättlästa enligt läsbarhetsindex.

Diagram 2

Utbetalt ekonomiskt bistånd

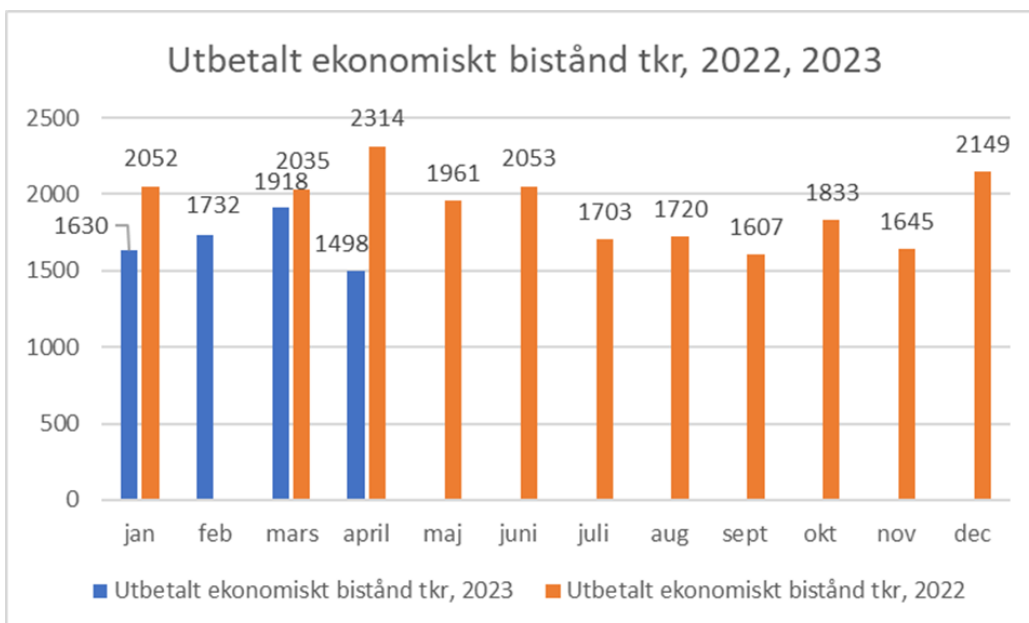

Diagram 3

Lämnat försörjningsstöd för arbetet eller studier

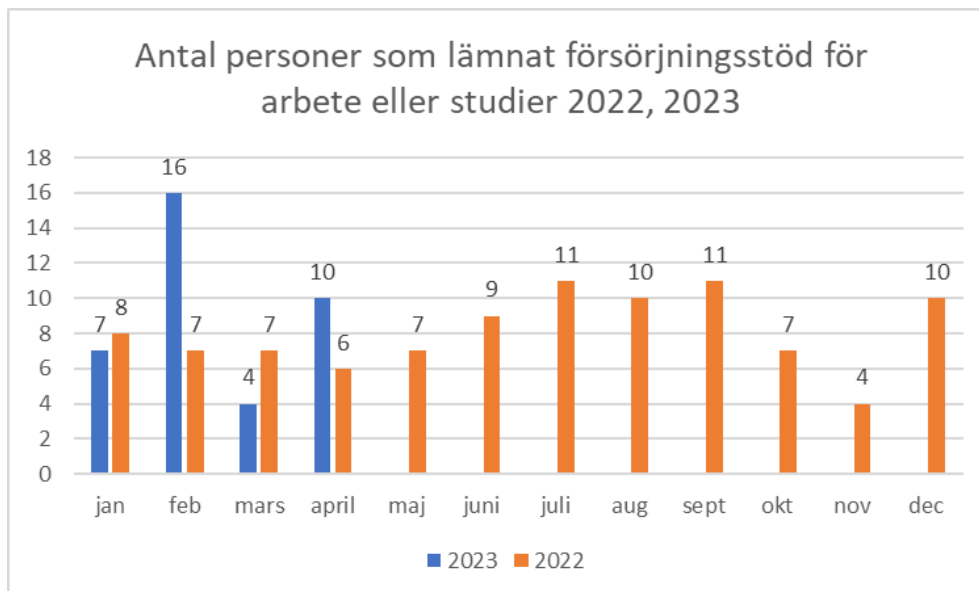
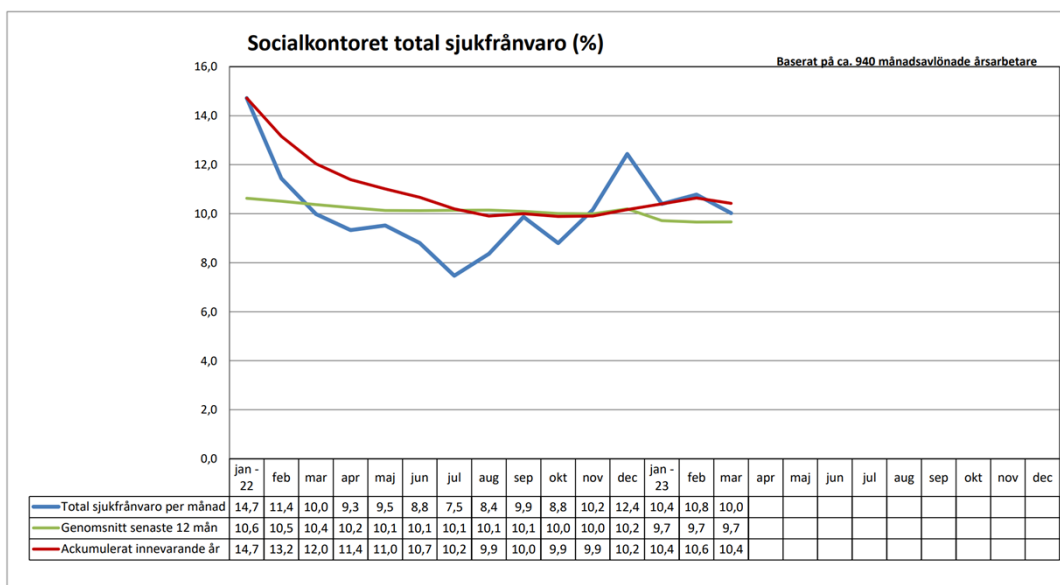

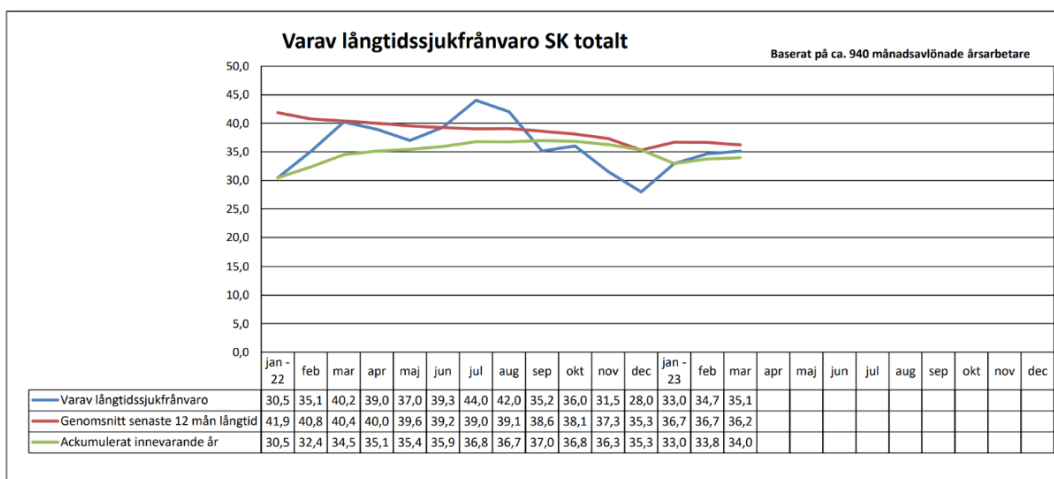
Diagram 4

Total sjukfrånvaro socialkontoret

Diagram 5

Långtidssjukfrånvaro socialkontoret

Lång sjukfrånvaro har pågått längre än 59 dagar i följd.

Diagram 6

Korttidssjukfrånvaro

